

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**z dnia 10 maja 2012 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu wspólnego przedsiębiorstwa „Czyste niebo” za rok budżetowy 2010**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając końcowe roczne sprawozdanie finansowe wspólnego przedsiębiorstwa „Czyste niebo” za rok budżetowy 2010,
- uwzględniając sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego na temat końcowego rocznego sprawozdania finansowego wspólnego przedsiębiorstwa „Czyste niebo” za rok budżetowy 2010 r., wraz z odpowiedziami wspólnego przedsiębiorstwa ⁽¹⁾,
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 21 lutego 2012 r. (06086/2012 – C7-0050/2012),
- uwzględniając art. 319 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽²⁾, w szczególności jego art. 185,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 71/2008 z dnia 20 grudnia 2007 r. ustanawiające wspólne przedsiębiorstwo „Czyste niebo” ⁽³⁾, w szczególności jego art. 11 ust. 4,
- uwzględniając regulamin finansowy wspólnego przedsiębiorstwa „Czyste niebo”, przyjęty decyzją jego zarządu w dniu 7 listopada 2008 r.,
- uwzględniając opinię Trybunału Obrachunkowego nr 2/2011 z dnia 8 lutego 2011 r. w sprawie regulaminu finansowego wspólnego przedsiębiorstwa „Czyste niebo”,
- uwzględniając rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 z dnia 19 listopada 2002 r. w sprawie ramowego rozporządzenia finansowego dotyczącego organów określonych w artykule 185 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽⁴⁾, w szczególności jego art. 94,
- uwzględniając art. 77 Regulaminu i załącznik VI do Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A7-0115/2012),
- A. mając na uwadze, że wspólne przedsiębiorstwo „Czyste niebo” („wspólne przedsiębiorstwo”) powstało w grudniu 2007 r. na okres 10 lat, aby przyspieszyć rozwój, uprawomocnienie i demonstrację w UE czystych technologii transportu lotniczego w celu ich jak najszybszego zastosowania,
- B. mając na uwadze, że wspólne przedsiębiorstwo rozpoczęło autonomiczną działalność w listopadzie 2009 r.,
- C. mając na uwadze, że Trybunał Obrachunkowy oświadczył, iż uzyskał wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe wspólnego przedsięwzięcia za rok budżetowy 2010 jest wiarygodne oraz że transakcje leżące u jego podstaw zostały przeprowadzone zgodnie z prawem,

⁽¹⁾ Dz.U. C 368 z 16.12.2011, s. 8.⁽²⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.⁽³⁾ Dz.U. L 30 z 4.2.2008, s. 1.⁽⁴⁾ Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72.

- D. mając na uwadze, że maksymalny wkład ze strony Unii na rzecz funkcjonowania wspólnego przedsiębiorstwa przez okres 10 lat wynosi 800 000 000 EUR, a kwota ta ma zostać wypłacona z budżetu siódmego programu ramowego w zakresie badań,
- E. mając na uwadze, że budżet wspólnego przedsiębiorstwa na rok budżetowy 2010 wynosił 168 553 053 EUR,

Zarządzanie budżetem i finansami

1. zauważa, że struktura i prezentacja budżetu wspólnego przedsiębiorstwa na rok 2010 były niezgodne z wymogami określonymi w ustanawiającym je rozporządzeniu (WE) nr 71/2008, ani też z jego regulaminem finansowym; rozumie – na podstawie informacji uzyskanych od wspólnego przedsiębiorstwa – że struktura i prezentacja budżetu zostały odpowiednio zmienione w budżecie na 2011 r.; wzywa Trybunał Obrachunkowy do potwierdzenia organowi udzielającemu absolutorium, że struktura i prezentacja budżetu wspólnego przedsiębiorstwa w pełni odpowiadają obecnie rozporządzeniu (WE) nr 71/2008 ustanawiającemu to przedsiębiorstwo i jego regulaminowi finansowemu;
2. zwraca uwagę, że ostateczny budżet wspólnego przedsiębiorstwa przewidywał łączną kwotę środków na zobowiązania wynoszącą 168 000 000 EUR oraz kwotę środków na płatności w wysokości 129 000 000 EUR;
3. zwraca uwagę – na podstawie końcowego rocznego sprawozdania finansowego wspólnego przedsiębiorstwa – że choć wskaźnik wykorzystania środków na zobowiązania sięgnął 96 %, to poziom wykorzystania środków na płatności wyniósł zaledwie 58 %; z zaniepokojeniem zauważa, że oznacza to znaczne opóźnienia w realizacji działań w porównaniu do pierwotnego planu;
4. wyraża zaniepokojenie niskim poziomem wykonania budżetu wspólnego przedsiębiorstwa w roku budżetowym 2010 i ubolewa nad środkami pieniężnymi w kasie w wysokości 53 000 000 EUR pod koniec roku, co odpowiada 41 % dostępnych środków na płatności;

Systemy kontroli wewnętrznej

5. zauważa na podstawie informacji Trybunału Obrachunkowego, że wspólne przedsiębiorstwo nie w pełni wdrożyło w 2010 r. systemy kontroli wewnętrznej i informacji finansowej oraz że konieczne są dalsze działania w odniesieniu do procedur kontrolnych *ex ante*, stosowanych do zatwierdzania zestawień poniesionych wydatków; wzywa wspólne przedsiębiorstwo do wdrożenia niezbędnych działań służących finalizacji systemów kontroli wewnętrznej i informacji finansowej;
6. stwierdza na podstawie rocznego sprawozdania z działalności za 2010 r., że wspólne przedsiębiorstwo opracowało listę kontrolną dla zintegrowanych demonstratorów technologii w celu poprawy jakości przedkładanych zestawień poniesionych wydatków oraz wyjaśnienia potrzeb sprawozdawczości w odniesieniu do niektórych aspektów zestawień;
7. uznaje, że wspólne przedsiębiorstwo odrzuciło zestawienia poniesionych wydatków w przypadkach, gdy członek lub współpracownik nie przedłożył wymaganego poświadczenia z kontroli, zgodnie z warunkami ogólnymi umowy w sprawie dotacji; zauważa w szczególności na podstawie końcowego sprawozdania rocznego, że w 2010 r. wspólne przedsiębiorstwo zatwierdziło przedkładane przez członków zestawienia poniesionych wydatków za wykonanie projektów w 2008 r. i 2009 r., a ocena kwalifikowalności niektórych kosztów spowodowała odrzucenie około 11 % wydatków; zauważa z zadowoleniem, że wspólnemu przedsiębiorstwu udało się odzyskać nadpłacone płatności zaliczkowe;
8. zauważa stwierdzenie Trybunału Obrachunkowego, że przy zatwierdzaniu zestawień poniesionych wydatków wspólne przedsiębiorstwo w czterech przypadkach nie wzięło pod uwagę wyjątków zawartych w poświadczeniach z kontroli; z tego względu wzywa wspólne przedsiębiorstwo do należytego uwzględnienia wyjątków ujętych w poświadczeniach z kontroli przy zatwierdzaniu przedkładanych zestawień poniesionych wydatków;
9. stwierdza na podstawie rocznego sprawozdania z działalności, że wspólne przedsiębiorstwo opracowało strategię kontroli *ex post*, przyjętą w grudniu 2010 r.; wzywa wspólne przedsiębiorstwo do powiadomienia organu udzielającego absolutorium o poziomie realizacji strategii i osiągniętych wynikach; zwraca się ponadto do Trybunału Obrachunkowego o przeprowadzenie oceny strategii i powiadomienie organu udzielającego absolutorium o wnioskach z niej;
10. stwierdza na podstawie rocznego sprawozdania z działalności, że wspólne przedsiębiorstwo, wraz ze wspólnymi przedsiębiorstwami „Inicjatywa w zakresie leków innowacyjnych” oraz „Ogniwa paliwowe i technologie wodorowe” wszczęły procedurę zamówienia na usługi kontroli *ex post* świadczone przez przedsiębiorstwa zewnętrzne; zauważa, że pierwsze kontrole *ex post* mają się odbyć w drugim kwartale 2011 r., po podpisaniu umów ze zwycięzcami przetargów;

11. odnotowuje stwierdzenie Trybunału Obrachunkowego, że wspólne przedsiębiorstwo dysponuje odpowiednim dla swojej wielkości i misji poziomem zarządzania i praktyki w zakresie IT; podkreśla jednak, że opóźniają się procedury formalizacji polityki i procedur w cyklu strategicznego planowania i monitorowania w dziedzinie IT, polityki i zasad bezpieczeństwa, zarządzania ryzykiem w dziedzinie IT, planu ciągłości działania oraz planu naprawczego; wzywa wspólne przedsiębiorstwo do naprawienia tej sytuacji i przedstawienia organowi udzielającemu absolutorium aktualnego sprawozdania w tej sprawie;
12. przyjmuje do wiadomości, że księgowy wspólnego przedsiębiorstwa zatwierdził systemy finansowe i rachunkowości (ABAC i SAP); zauważa jednak, że procedury, które stanowią podstawę systemu, nie zostały zatwierdzone, w szczególności system dostarczający informacji finansowych na temat zatwierdzania zestawień poniesionych wydatków; wzywa wspólne przedsiębiorstwo do naprawienia tej sytuacji i przedstawienia organowi udzielającemu absolutorium aktualnego sprawozdania w tej sprawie;
13. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że wspólne przedsiębiorstwo przyjęło kompleksowy strategiczny plan kontroli wewnętrznej na okres 2010–2012; ubolewa jednak, że nie planowano rozpoczęcia niektórych kluczowych procedur przed 2011 r., na przykład procedur dotyczących zatwierdzania *ex ante* zestawień poniesionych wydatków oraz kontroli *ex post*;

Zaproszenie do składania wniosków i negocjacje dotyczące projektów

14. przyjmuje do wiadomości informacje uzyskane od wspólnego przedsiębiorstwa, że w 2010 r. ogłosiło 5 zaproszeń do składania wniosków; odnotowuje, że w rocznym sprawozdaniu z działalności brakuje statystyki odnoszącej się do tych zaproszeń, która powinna być zawarta w załączniku 6; wzywa wspólne przedsiębiorstwo do jej opublikowania;
15. przyjmuje do wiadomości, na podstawie rocznego sprawozdania z działalności, że w 2010 r. wspólne przedsiębiorstwo zaprosiło trzech różnych obserwatorów w celu zapewnienia przejrzystości procesu oceny; przyjmuje do wiadomości informacje uzyskane od wspólnego przedsiębiorstwa, że każdy z nich miał pełen dostęp do wszystkich etapów procesu oceny i spotkań uzgodnieniowych;
16. wzywa wspólne przedsiębiorstwo do powiadomienia organu udzielającego absolutorium o mechanizmach weryfikacji, jakie stosuje w celu zapewnienia pełnej niezależności ekspertów i obserwatorów, a dzięki temu w celu zmniejszenia ryzyka wystąpienia konfliktu interesów w trakcie oceny wniosków;
17. podkreśla, że w swoim rocznym sprawozdaniu z działalności wspólne przedsiębiorstwo wspomniało, iż sprawozdania obserwatorów z oceny są dostępne na jego stronie internetowej; ubolewa jednak nad tym, że tak nie jest, i z tego względu wzywa wspólne przedsiębiorstwo do niezwłocznego opublikowania tych sprawozdań;

Ochrona własności intelektualnej

18. zwraca uwagę, że na koniec 2010 r. wspólne przedsiębiorstwo nie ukończyło jeszcze opracowywania procedur wewnętrznych służących nadzorowi nad stosowaniem postanowień umowy konsorcjum i umowy w sprawie dotacji w zakresie ochrony, wykorzystywania i rozpowszechniania wyników badań naukowych;

Wyniki

19. zauważa, że pod koniec 2010 r. Komisja przeprowadziła pierwszą tymczasową ocenę wspólnego przedsiębiorstwa; uznaje, że w tymczasowej ocenie stwierdzono następujące problemy:
  - nagromadzenie się znacznych opóźnień w porównaniu do pierwotnych planów, wynikające z trudności przy opracowywaniu wewnętrznych procedur i przepisów wspólnego przedsiębiorstwa oraz przy tworzeniu zespołów,
  - opóźnienia o charakterze technicznym, stwierdzone w „oddolnym” planie pracy w czerwcu 2010 r.,
  - brak gotowości, zarówno na szczeblu administracyjnym, jak i technicznym, w chwili rozpoczęcia działalności przez wspólne przedsiębiorstwo;

20. zauważa, że w pierwszej tymczasowej ocenie opracowano listę 34 zaleceń dla wspólnego przedsiębiorstwa oraz 8 zaleceń dla jego zarządu; zwraca się do wspólnego przedsiębiorstwa o powiadomienie organu udzielającego absolutorium o działaniach podjętych na skutek rezultatów tej pierwszej tymczasowej oceny;

Audyt wewnętrzny

21. przyjmuje do wiadomości, że jeszcze nie przeprowadzono zmiany regulaminu finansowego wspólnego przedsiębiorstwa celem uwzględnienia przepisu odnoszącego się do uprawnień audytora wewnętrznego Komisji w zakresie całego budżetu ogólnego;
22. zauważa jednak, że Komisja i wspólne przedsiębiorstwo podjęły działania w celu wyraźnego zdefiniowania zadań operacyjnych służby audytu wewnętrznego Komisji oraz funkcji audytu wewnętrznego wspólnego przedsiębiorstwa;

Brak umowy z państwem przyjmującym

23. ponownie stwierdza, że wspólne przedsiębiorstwo powinno szybko zawrzeć umowę w sprawie siedziby z Belgią dotyczącą lokalizacji biura, przywilejów i immunitetów oraz innego wsparcia, które Belgia udzieli wspólnemu przedsiębiorstwu zgodnie z rozporządzeniem ustanawiającym (WE) nr 71/2008; zwraca uwagę na odpowiedź wspólnego przedsiębiorstwa, że umowa w sprawie siedziby została przesłana rządowi Belgii do zatwierdzenia;

Uwagi ogólne dotyczące wspólnych przedsiębiorstw

24. podkreśla, że do tej pory Komisja ustanowiła siedem wspólnych przedsiębiorstw na mocy artykułu 187 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; odnotowuje, że sześć wspólnych przedsiębiorstw (IMI, ARTEMIS, ENIAC, „Czyste niebo”, wspólne przedsiębiorstwo na rzecz technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych (FCH) oraz Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej (F-4E)) działa w obszarze badań i podlega DG RTD i DG INFSO Komisji, jedno zaś odpowiada za opracowanie nowego systemu zarządzania ruchem lotniczym (SESAR) w obszarze transportu, a jego działania nadzoruje DG MOVE;
25. odnotowuje, że całkowite szacunkowe środki, które wydają się niezbędne do funkcjonowania wspólnych przedsiębiorstw przez cały okres ich istnienia, wynoszą 21 793 000 000 EUR;
26. odnotowuje, że całkowity wkład Unii, który wydaje się niezbędny do funkcjonowania wspólnych przedsiębiorstw przez cały okres ich istnienia, wynosi 11 489 000 000 EUR;
27. odnotowuje, że w roku budżetowym 2010 ogólny wkład Unii do budżetu wspólnego przedsiębiorstwa wynosił 505 000 000 EUR;
28. wzywa Komisję do corocznego przekazywania organowi udzielającemu absolutorium skonsolidowanych informacji na temat całkowitego rocznego finansowania na rzecz poszczególnych wspólnych przedsiębiorstw przekazywanego z budżetu ogólnego Unii, tak aby zapewnić przejrzystość i jasność w kwestii wykorzystania funduszy unijnych i przywrócić zaufanie europejskich podatników;
29. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę ARTEMIS dotyczącą uwzględniania w rocznym sprawozdaniu z działalności informacji na temat monitorowania i przeglądu realizowanych projektów; uważa, że jest to praktyka, którą powinny też stosować pozostałe wspólne przedsiębiorstwa;
30. przypomina, że wspólne przedsiębiorstwa to partnerstwa publiczno-prywatne oraz że w rezultacie splatają się w nich interesy sektora publicznego i prywatnego; uważa, że w tych okolicznościach nie należy wykluczać ewentualności wystąpienia konfliktu interesów, lecz odpowiednio podejść do tej kwestii; wzywa zatem wspólne przedsiębiorstwa do informowania organu udzielającego absolutorium o mechanizmach weryfikacji funkcjonujących w ich odnośnych strukturach, tak aby umożliwić odpowiednie zarządzanie i zapobieganie konfliktom interesów;

31. odnotowuje, że z wyjątkiem Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej, wspólne przedsiębiorstwa to stosunkowo niewielkie i skoncentrowane geograficznie struktury; uważa w związku z tym, że tam, gdzie to możliwe, powinny one łączyć zasoby;
  32. wzywa Trybunał Obrachunkowy do przekazania organowi udzielającemu absolutorium informacji o działaniach następczych podjętych w związku z uwagami sformułowanymi w odniesieniu do poszczególnych wspólnych przedsiębiorstw w odnośnych sprawozdaniach dotyczących rocznych sprawozdań finansowych za rok budżetowy 2011;
  33. wzywa Trybunał Obrachunkowy do przekazania Parlamentowi Europejskiemu w rozsądnym terminie sprawozdania specjalnego na temat wartości dodanej związanej z tworzeniem wspólnych przedsiębiorstw w zakresie skutecznego prowadzenia unijnych badań, rozwoju technologicznego i programów demonstracyjnych; odnotowuje ponadto, że w tym samym sprawozdaniu należy uwzględnić ocenę skuteczności procesu tworzenia wspólnych przedsiębiorstw.
-